

Тема: 18-Шеңбер мен дөңгелек

Подтема: 04-Аралас есептер

1. Қабырғалары $AB=BC=5$ см, $AC=6$ см болып келетін үшбұрышқа сырттай сызылған шеңбердің радиусын табыңыз.
Жауабы: $3\frac{1}{8}$ см
2. Бұрышы 30^0 және оған іргелес катеті $\sqrt{3}$ м болатын тік бұрышты үшбұрышқа сырттай сызылған шеңбердің ұзындығын табыңыз.
Жауабы: 2π м
3. Периметрі 18 см болып келетін дұрыс алтыбұрышқа шеңбер сырттай сызылған. Осы шеңберге іштей сызылған квадраттың периметрін табыңыз.
Жауабы: $12\sqrt{2}$
4. Шеңбер $1:2:3$ қатынасындай болып бөлінген. Бөлу нүктелері өзара кесінділермен қосылып үшбұрыш алынған. Алынған үшбұрыштың бұрыштарын анықтаңдар.
Жауабы: $30^0; 60^0; 90^0$
5. AB мен CD хордалары E нүктесінде қиылысады. $AE=5$, $BE=2$, $CE=2,5$. E -ні есептеңдер.
Жауабы: 4
6. ABC үшбұрышы шеңберге іштей сызылған. Оған сәйкес центрлік бұрыш 88^0 . ABC бұрышын табыңдар.
Жауабы: 44^0
7. Тең бүйірлі ABC үшбұрыштарына сырттай сызылған шеңбердің центрі үшбұрыш табанының ортасы болады. Үшбұрыштың бұрыштарын табыңдар.
Жауабы: $45^0; 45^0; 90^0$
8. A , B , C нүктелері центрі O болатын шеңберде жатыр. AOC бұрышы 146^0 -қа тең. B және O нүктелері AC түзуінен бір жақта жатқанда ABC бұрышын табыңдар.
Жауабы: 73^0
9. Шеңбер бойына төрт нүкте мына ретпен A , B , C , D белгіленген. Егер ABC бұрышы α -ға тең болса, ADC бұрышын табыңдар.
Жауабы: $180^0-\alpha$
10. A нүктесі арқылы AB жанамасы (B -жанасу нүктесі) және O центрі арқылы өтетін шеңберді C және D нүктелерінде қиятын қиюшы жүргізілген $AB=4$ см, $AC=2$ см деп алып CD -ны тап.
Жауабы: 6 см
11. Радиусы 6 см-ге тең шеңберге қырлары $4\sqrt{3}$ см-ге тең дұрыс көпбұрыш сырттай сызылған. Көпбұрыш қырларының санын табыңыз.
Жауабы: 6
12. Шеңбердің ішіне периметрі 54 см-ге тең дұрыс үшбұрыш сызылған. Осы шеңбердің ішіне сызылған квадраттың периметрін табыңыз.
Жауабы: $24\sqrt{6}$ см
13. $ABCD$ ромбысында диагональдары $AC=1$, $BD = \frac{1}{\sqrt{3}}$ тең. A , B , C нүктелерінен өтетін шеңбердің центрі O нүктесі. OD кесіндісінің ұзындығын табыңыз.
Жауабы: 0
14. ABC үшбұрышына сырттай сызылған шеңбердің радиусы 7 -ге тең, ал үшбұрыштың бұрыштары $\frac{\pi}{3}$ және $\frac{\pi}{6}$. Үшбұрыштың қабырғаларын табыңыз.

Жауабы: $7\sqrt{3}; 7; 14$

15. ABCD үшбұрышына іштей шеңбер сызылған. AB=15 см, BC=20 см, CD=17 см екендігі белгілі. Келесі тұжырым-дардың қайсысы орынды?

Жауабы: AD қабырғасының ұзындығы 12 см

16. Тік бұрышты үшбұрыштың катеттері $a=6$ см, $b=8$ см. Үшбұрыштың сырттай және іштей сызылған шеңберлер диаметрлерінің айырмасын табыңыз.

Жауабы: 6 см

17. Радиусы 6 см-ге тең шеңберге қырлары $4\sqrt{3}$ см-ге тең дұрыс көпбұрыш сырттай сызылған. Көпбұрыш қырларының санын табыңыз.

Жауабы: 6

18. Шеңбердің ішіне периметрі 54 см-ге тең дұрыс үшбұрыш салынған. Осы шеңбердің ішіне сызылған квадраттың периметрін тап.

Жауабы: $24\sqrt{6}$ см

19. Қабырғасының ұзындығы 12 см-ге тең дұрыс көпбұрышқа сырттай радиусы $4\sqrt{3}$ см тең шеңбер сызылған. Дұрыс көпбұрыштың қабырғалар санын табыңыз.

Жауабы: 3.